

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту

В.о. завідувача кафедри, к.т.н., доцент

_____ Ганна ПОЛІТАЄВА

« ____ » _____ 20 ____ р.

**ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ В
УКРАЇНІ**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:

Студентка групи 6Д2

_____ Михайлова В.О.
(ПІБ)

Керівник:

к.мист., доцент

_____ Білик А.А.
(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ

к.мист., доцент

_____ Білик А.А.

Нормоконтроль

ст. викл.

_____ Чорностан Г.В.
(ПІБ)

Херсон 2023

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

**Кваліфікаційна робота магістра
(пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи)**

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: **Особливості інтерактивної дитячої книги в
Україні**

Виконав: студент 2 курсу, групи 6Д2
спеціальності

022 "Дизайн"

(шифр і назва спеціальності)

Михайлова В.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник к. мист., доцент Білик А.А.

(прізвище та ініціали)

Рецензент к. мист., доцент Ткаченко Р.В.

(прізвище та ініціали)

Херсон 2023

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет інформаційних технологій та дизайну
Кафедра дизайну
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 022 Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри, к.т.н., доцент
Ганна ПОЛІТАЄВА
“ ____ ” _____ 2023 року

З А В Д А Н Н Я **НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА**

Михайлової Віолетти Олександрівни _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи **Особливості інтерактивної дитячої книги в Україні**

керівник роботи **к. мист., доц. Білик Анна Анатоліївна**,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “02” жовтня 2023 року №516-с

2. Строк подання студентом роботи 14.01.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи пояснювальна записка, плакати, анімаційний ролик

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) теоретичні основи дослідження інтерактивної книги, морфологія інтерактивної дитячої книги в Україні, проєкт української інтерактивної книги «Лик води»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) плакати розміром 70x90см у кількості 5 шт.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Основний розділ	к. мист., доц. Білик А.А.	02.10.2023	08.12.2023
Нормоконтроль	ст. викл. Черностан Г.В.	02.10.2023	21.12.2023

7. Дата видачі завдання 02.10.2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналіз літератури з теми дослідження	11.10.2023	виконала
2	Дослідження поняття «інтерактивна книга»	20.10.2023	виконала
3	Визначення видів інтерактивної книги	24.10.2023	виконала
4	Дослідження історії інтерактивної книги в Україні та закордоном	02.11.2023	виконала
5	Аналіз творчої продукції видавництва України	13.11.2023	виконала
6	Дослідження специфіки застосування інтерактивної книги в Україні	17.11.2023	виконала
7	Створення проєкту інтерактивної дитячої книги	08.12.2023	виконала

Студент _____ Михайлова В.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Білик А.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

У дипломній роботі досліджуються особливості дитячої інтерактивної книги в Україні. Робота спрямована на визначення того, якою буває інтерактивність у дитячих книгах і як це впливає на навчання та зацікавленість читанням. У дослідженні обґрунтовано актуальність, що полягає у високій комунікативності інтерактивної книги, що сприяє швидкому і продуктивному засвоєнню матеріалу. Російська-українська війна, пандемія COVID-19 поставили перед Україною і всім світом питання альтернативного стаціонарному навчання. Надійним інструментом забезпечення дистанційного навчання є створення електронних книг. У зв'язку з цим, перший розділ магістерської роботи присвячений визначенню поняття «інтерактивна книга» та її основних характеристик. Проаналізовано також види інтерактивної дитячої книги.

У другому розділі простежувалося становлення та розвиток інтерактивної дитячої книги в Україні, розглядалася структура інтерактивної дитячої книги в Україні та засоби художньої виразності, що застосовуються при її створенні в Україні. У третьому розділі основі вивченого матеріалу було розроблено проєкт авторської інтерактивної книги з використанням мітології України. Змістове наповнення інтерактивної дитячої книги «Лик води».

Теоретичне дослідження і практична робота враховує вікові і психологічні особливості дітей. Методи включають аналіз, синтез, узагальнення та систематизацію для повної розробки обраної теми.

Результати магістерського дослідження полягають в тому, що її фактологічний матеріал, положення та висновки суттєво розширюють знання про роль інтерактивної книги.

Ключові слова: інтерактивна книга, електронна книга, дитяча книга, дизайн інтерактивної книги, інтерактивність.

ABSTRACT

The thesis examines the peculiarities of children's interactive books in Ukraine. The work aims to determine what the interactivity of children's books is and how it affects learning and interest in reading. The research substantiates the relevance of a high level of sociability of an interactive book, which contributes to the rapid and productive assimilation of the material. The Russian-Ukrainian war and the COVID-19 pandemic raised the question of an alternative to institutional education for Ukraine and the whole world. A reliable tool for providing distance learning is the creation of e-books. In this regard, the first chapter of the master's thesis is devoted to the definition of the concept of "interactive book" and its main characteristics. Types of interactive children's books were also analyzed.

The second chapter traces the formation and development of the interactive children's book in Ukraine, examines the structure of the interactive children's book in Ukraine and the means of artistic expression used in its creation in Ukraine. In the third chapter, based on the studied material, a project of the author's interactive book using the mythology of Ukraine is developed. The content of the interactive children's book "The shape of water".

Theoretical studies and practical work take into account the age and psychological characteristics of children. Methods include analysis, synthesis, generalization and systematization for the full development of the chosen topic.

The results of the master's research are that its factual material, provisions and conclusions significantly expand the knowledge about the role of the interactive book.

Keywords: interactive book, e-book, children's book, interactive book design, interactivity.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ КНИГИ	12
1.1. Аналіз літератури з теми дослідження	12
1.2. Визначення поняття «інтерактивна книга» та її сутнісні характеристики	14
1.3. Види інтерактивної дитячої книги	18
Висновки	23
РОЗДІЛ 2. МОРФОЛОГІЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ В УКРАЇНІ	24
2.1. Становлення та розвиток інтерактивної дитячої книги в Україні	24
2.2. Структура інтерактивної дитячої книги в Україні	33
2.3. Засоби художньої виразності, що застосовуються при створенні інтерактивної дитячої книги в Україні.	47
Висновки	52
РОЗДІЛ 3. ПРОЄКТ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРАКТИВНОЇ КНИГИ «ЛИК ВОДИ»	53
3.1. Специфіка застосування інтерактивної книги в Україні в закладах культури та освіти	53
3.2. Змістове наповнення інтерактивної дитячої книги «Лик води»	59
3.3. Проектна частина інтерактивної дитячої книги «Лик води».....	62
Висновки	69
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	70
ДОДАТКИ.....	71
ДОДАТОК А.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	75

ВСТУП

Актуальність теми. Ринок української інтерактивної книги почав розвиватися приблизно десять років тому, що говорить про наявність широкого поля для досліджень. Постає питання про те, яка книжка краще друкована або електронна. Дослідникам все ще треба визначити, який підхід оптимальний до різних вікових груп, що важко зробити, адже кожне наступне покоління вирізняється від попереднього.

Актуальність означеного дослідження зумовлена:

- високим рівнем комунікативності книги, що сприяє активізації читача, підвищує досвід, сприяє кращому вивченню матеріалу.
- засвоюванню інформації із врахуванням різних видів пам'яті: аудіальної, кінестетичної, візуальної.
- сучасна інтерактивна дитяча книга є інклюзивною та відповідає віковому розвитку дитини.
- онлайн навчання, особливо під час війни, вимагає електронних книжок.
- електронна книга сприяє заощадженню коштів, дає можливість внесення коректив редакційного змісту вже після першого року навчання.

Отже, дослідження української дитячої книги з інтерактивною складовою є доцільним.

Мета роботи – проаналізувати феномен дитячої інтерактивної книги в Україні та визначити її особливості.

Мета обумовлює розв'язання наступних **задач**:

- проаналізувати літературу та джерельну базу;
- розкрити поняття «інтерактивна книга» та охарактеризувати її;
- розглянути види інтерактивної дитячої книги та її вплив на розвиток дитини;

- показати становлення та розвиток інтерактивної дитячої книги в Україні та за кордоном;
- проаналізувати українські інтерактивні дитячі книги та визначити їх структуру;
- виокремити художні та технічні прийоми, які використовуються в Україні при створенні дитячих книжок;
- описати як інтерактивна книга використовується в закладах освіти в Україні.
- створити проєкт інтерактивної дитячої книги.

Об'єкт дослідження – інтерактивна дитяча книга.

Предмет дослідження – специфіка інтерактивної дитячої книги в Україні.

Методи дослідження. Означена наукова проблематика визначається стратегією комплексного підходу, який ґрунтується, насамперед, на синтезуванні різних взаємодоповнюючих методів аналізу, синтезу, узагальнення та систематизації. Застосовано такі наукові методи: аналітичний (аналіз літератури, аналіз понятійного апарату), метод класифікацій (використання типології інтерактивних книг), описовий метод (надання розширеної інформації та опис існуючих книг), історичний метод (дослідження створення та розвитку інтерактивної книги), метод порівняння (використано при розгляді друкованих та електронних видань, порівняно українські інтерактивні книги), метод дедукції (від загального опису інтерактивних книг до вивчення існуючих примірників), метод індукції (від характеристики окремих книг до узагальнення).

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: уперше

- у вітчизняній науковій думці виокремлено художні та технічні прийоми, які використовуються в Україні при створенні дитячих інтерактивних книжок;

- розроблено проєкт авторської інтерактивної книги з використанням мітології України;
- у вітчизняній науці запропонована власна систематизація інтерактивної дитячої книги.

Набуло подальшого розвитку вивчення становлення та розвитку інтерактивної дитячої книги закордоном та в Україні та аналіз українських інтерактивних дитячих книг та визначення їх структури.

Поглиблено дослідження використання інтерактивної книги в закладах освіти в Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що її фактологічний матеріал, положення та висновки суттєво розширюють знання про роль інтерактивної книги. Результати магістерського дослідження можна використати в різних сферах гуманітарного знання. Здійснена розвідка має посприяти подальшій дослідницькій роботі одразу в декількох обґрунтованих напрямках. Передусім у теоретичному щодо розробки методичних рекомендацій з дисциплін «Історія мистецтв і дизайну», «Загальна та дитяча психологія», «Комп'ютерні технології», а також у спецкурсах із мультимедійного дизайну, при укладанні посібників і підручників із зазначених дисциплін, а також у науково-дослідній роботі студентів. Практична частина магістерської роботи може бути використана для розвитку мовної освіти, логіки та привчає до використання інтегрованих технологій. Сама дитяча інтерактивна книжка «Лик води» може бути рекомендована для позакласного читання в 5-6 класах.

Апробація результатів дослідження: Матеріали дослідження апробовано на міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: міжнародній науково-практичній конференції «Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні Херсонщини» (Херсон, 26-28 квітня, 2023), міжнародній науково-практичній конференції «Дизайн та мистецтво в контексті соціокультурного розвитку» (Херсон, 5-6 жовтня, 2023). Результати магістерського дослідження відображені в двох публікаціях «Як привернути

увагу до об'єктів культури Херсонщини завдяки інтерактивним технологіям» та «Важливість розвитку електронної інтерактивної книги в сфері освіти в Україні».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, додатків та списку використаних джерел.

Вступ містить актуальність, основну мету проєкту, завдання, об'єкт та предмет роботи.

Перший розділ «Теоретичні основи дослідження» складається з 3 підрозділів, в яких зроблено аналіз джерел та літератури з теми дослідження, визначено, що таке інтерактивна книга та її характеристика, а також розписано види інтерактивної дитячої книги та її вплив на розвиток дитини.

Другий розділ «Морфологія інтерактивної дитячої книги в Україні» складається з трьох підрозділів, в яких зазначено становлення інтерактивної дитячої книги в Україні та закордоном, визначено структуру української інтерактивної книги, описано засоби художньої виразності.

Третій розділ «Практична реалізація проєкту» складається з трьох підрозділів, в яких означено застосування інтерактивної книги в українських закладах освіти та культури, описано процес створення концепції й практична реалізація проєкту.

У загальних висновках зазначено головні результати проведення дослідження та їх практичне застосування.